

NOTĂ

referitoare la situația arieratelor la bugetul asigurărilor sociale de stat la data
30 iunie 2022

Urmare propunerilor formulate în cadrul sesiunilor de Consiliu de Administrație, a fost solicitată la ANAF furnizarea de informații referitoare la măsurile întreprinse pentru îmbunătățirea sistemului de recuperare a creanțelor bugetului asigurărilor sociale de stat.

I. Potrivit datelor furnizate de ANAF, la 30 iunie 2022, din totalul de 22.945,9 mil lei, 8.112,5 mil lei erau arieratele recuperabile respectiv, arieratele pentru care s-au inițiat sau se pot iniția măsuri de executare silită și pot fi colectate prin aplicarea măsurilor prevăzute de Codul de Procedura Fiscală.

Îmbunătățirea continuă a procesului colectării creanțelor bugetare prin coroborarea aplicării de către organele competente a măsurilor de executare silită cu accesarea de către contribuabili a multiplelor facilități fiscale s-a reflectat în procesul de monitorizare a arieratelor, prin înregistrarea la 30 iunie 2022 a unei diminuări a volumului arieratelor la bugetul asigurărilor sociale de stat de 3,4% (în valoare absolută 808,2 mil. lei) fata de perioada similară a anului precedent.

II. Prin răspunsul formulat de ANAF referitor la recuperarea creanțelor fiscale au fost prezentate detaliat următoarele explicații asupra cadrului legal aplicabil:

Colectarea creanțelor fiscale datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și bugetului asigurărilor pentru somaj se realizează de organul fiscal central în conformitate cu dispozițiile legale prevăzute de Legea nr.207/2015 privind Codul de procedura fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu dispozițiile art. 220 alin. (1) din Legea nr.207/2015, mai sus menționată, "în cazul în care debitorul nu își plătește de bunăvoie obligațiile fiscale datorate, organul fiscal competent, pentru stingerea acestora, procedează la acțiuni de executare silită, potrivit prezentului cod, cu excepția cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluționare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală datorată de debitor".

Astfel, în situația în care un contribuabil/platitor nu plătește de bunăvoie, până la data scadenței sau până la expirarea termenelor de plată prevăzute de lege, obligațiile fiscale datorate, organul fiscal competent procedează la acțiuni de executare silită.

Executarea silită a creanțelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis de către organul de executare competent sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin. (1) din Codul de procedura fiscală, executarea silită începe prin comunicarea somatiei, iar dacă în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia nu se stinge debitul sau debitorul nu notifica organul fiscal cu privire la intenția de a demara procedura de mediere, se continuă măsurile de executare silită.

Ținând cont de dispozițiile art. 236 alin (1) din actul normativ mai sus invocat, „sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmăriabile reprezentând venituri și disponibilități bănești în lei și în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terțe persoane sau pe care aceștia le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.”

De asemenea, precizăm faptul că, în cadrul procedurii de executare silită, organul de executare silită poate folosi succesiv sau concomitent modalitățile de executare silită prevăzute de Codul de procedura fiscală, respectiv, poprire asupra veniturilor debitorilor persoane fizice sau juridice, poprire asupra disponibilităților bănești aflate în conturile bancare deschise pe numele debitorului, sechestrul aplicat asupra bunurilor proprietatea acestuia, precum și valorificarea lor, în condițiile legii,

Mentionăm că, în prezent, comunicarea către debitori, a actelor administrative fiscale și a actelor de executare silită, se realizează în conformitate cu prevederile art. 47 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, comunicarea acestor acte se realizează cu prioritate prin intermediul Spațiului Privat Virtual, în cazul în care debitorul este înrolat, considerându-se comunicate la data punerii la dispoziția contribuabilului/platitorului prin această modalitate sau prin celelalte modalități de comunicare prevăzute de art. 47 din Codul de procedura fiscală.

Pentru fluidizarea înființării/ridicării popririi bancare, începând din luna iunie a anului 2017, A.N.A.F. a implementat, sistemul de comunicare, zilnică, a adreselor de înființare a popririi asupra disponibilităților bănești și a deciziilor de ridicare a măsurilor de executare silită asupra disponibilităților bănești, prin intermediul mijloacelor electronice de transmitere la distanță.

În acest scop, A.N.A.F. a pus la dispoziția instituțiilor de credit o platformă prin intermediul căreia se realizează comunicarea actelor de executare privind poprirea bancară, în mod operativ.

Totodată, pentru a veni în sprijinul contribuabililor s-a impus implementarea unui nou mecanism privind automatizarea înființării și ridicării popririlor bancare de către organele fiscale din subordinea A.N.A.F., în limita sumelor înscrise în actele de executare silită, care a devenit funcțional începând cu luna ianuarie 2021, având ca scop:

- scurtarea duratei de comunicare a actelor de executare, inclusiv cele emise ca urmare a încetării măsurilor de executare silită;
- reducerea costurilor de comunicare/operare pentru partile implicate - A.N.A.F. și instituțiile de credit;
- blocarea conturilor debitorului numai în limita sumei poprite;
- urmărirea sumelor indisponibilizate ca urmare a înființării popririlor de către organele fiscale centrale, în vederea ridicării măsurilor de executare

silita prin poprire atunci cand sumele virate în contul mentionat în adresa de înfiintare a popririi acopera creantele fiscale înscrise în aceasta.

De asemenea, în vederea depasirii starii de dificultate financiara în care se afla mediul de afaceri, organele fiscale din subordinea A.N.A.F. pot acorda, la cerere, una dintre urmatoarele facilitati fiscale, daca sunt îndeplinite conditiile prevazute de actele normative care le reglementeaza:

- esalonarea la plata clasica, măsura fiscala adoptata prin Cap. IV din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedura fiscala, cu modificarile și completările ulterioare. Aceasta esalonare la plata se poate aproba pe o perioada de cel mult 5 ani, respectiv:

- a) pe cel mult 6 luni, în situația în care debitorul nu deține garantii;
- b) pe cel mult 12 luni, în situația în care debitorul se încadrează în categoria contribuabililor cu risc fiscal mic;
- c) pe cel mult 5 ani, în situația în care debitorul deține garantii, chiar și insuficiente.

Odată cu aceasta esalonare la plata, se poate acorda amânarea la plata pâna la finalizarea esalonarii, a dobânzilor și/sau a penalitatilor de întârziere, în vederea anularii, cu îndeplinirea condițiilor prevazute de lege.

- esalonarea la plata în forma simplificată (maxim 12 luni) pentru obligatiile fiscale principale și accesorii a caror vechime este de maximum 12 luni anterioare datei depunerii cererii și nestinse până la data eliberării certificatului de atestare fiscala, măsura fiscala adoptata prin Cap. IV din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedura fiscala, cu modificarile și completările ulterioare;

- restructurarea obligatiilor bugetare restante la 31.12.2020, bazată pe un plan de restructurare, plata esalonată și supraveghere fiscală pe perioada înlesnirii la plata. Masurile de restructurare a obligatiilor bugetare care pot fi propuse prin planul de restructurare sunt urmatoarele:

- a) înlesniri la plata obligatiilor bugetare constând în plata esalonata a obligatiilor bugetare principale, precum și amânarea la plata a accesoriilor și/sau a unei cote din obligatiile bugetare principale, în vederea anularii;
- b) conversia în actiuni a obligatiilor bugetare;
- c) stingerea obligatiilor bugetare prin darea în plata a unor bunuri imobile ale debitorului;
- d) anulara unor obligatii bugetare principale în proportie de maxim 30%, 40% sau 50%, dupa caz, din totalul acestora și care nu poate avea ca obiect obligatii bugetare principale și accesorii reprezentând ajutor de stat de recuperat.

Aceste masuri au fost adoptate prin Ordonanta Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilitati fiscale, cu modificarile și completările ulterioare (Cap. I).

Intocmit: Ana-Maria Enache, sef serviciu Ministerul Finantelor

Membbru Consiliu de administrație CNPP

